

Foranstaltninger, som under visse paatrængende Forhold kunne være nødvendige til at standse en Presse, der virkede i en revolutionair Retning, dersom man vilde holde fast ved Grundloven i de omhandlede Henseender, saa troer jeg dog, at det maatte være rigtigt, at man ikke gjorde en Forandring deri afhængig af 3 forskellige Rigsdage.

Ordføreren: Som jeg allerede har udtalt, antager jeg det anerkjendt af det større Antal af Medlemmerne her i Forsamlingen, at alt, som det lykkes mere at komme i Overeensstemmelse med Regjeringen om det øvrige Indhold af den hele Lov, saa vil det være mindre vanskeligt at fastholde § 61 i sin nærværende Skikkelse, eller rettere, om den ikke skulde blive fastholdt ved Afstemningen i aften, saa endelig tilsidt at komme tilbage dertil, idet man ikke i det Hele taget, troer jeg, seer noget Bæangstende ved de deri foreskrevne Forholdsregler; men, som jeg ogsaa tidligere har udtalt, — Noget, hvorom jeg forøvrigt slet ikke kjender Udvalgets Mening —, saa er det jo ganske vist — og det var mig hjært at høre, at den ærede Minister var af samme Mening — at, naar man gav Midler til at kunne suspendere visse af de i denne Grundlov for Danmarks særlige Anliggender tagne Bestemmelser for en vis Tid, saa maatte man igjen være mindre tilbøielig til, eller, rettere sagt, det vilde være mindre nødvendigt, at lettede de constitutionelle Forandringsmidler. Jeg vil dog forøvrigt, for ikke at fremkalde nogen Misforstaaelse, gjøre opmærksom paa, at ligesom den ærede Minister nævnte, at Alt, hvad der angaaer Kongens Stilling i Staten, maatte ikke kunne forandres ved saadanne suspensive Forholdsregler, saaledes maatte paa den anden Side Intet af det, der angaaer Valgretten og Valgbarheden — jeg nævner disse to Hovedgjenstande — kunne tænkes forandret ved suspensive Forholdsregler. Det er, om man vil, de to Grundlag for den hele Forfatning, som supplere hinanden. Det ene, det, der angaaer Kongens Stilling i Staten, udtrykker, om jeg saa maa sige, Staten i dens Personification, og det andet udtrykker Statens folkelige Grundvæsen. Valgret og Valgbarhed maa derfor ligeledes være blandt de constitu-

tionelle Rettigheder, som man aldrig maatte kunne tænke sig, at man havde Hast med at forandre, og ikke behøvede nogenstunde at suspendere, hvorimod der er mangfoldige andre meget vigtige Samfundsrettigheder, som man godt kunde tænke sig uden Fare og maafee endog til Gavn for det Hele, og mindre maafee for den hele Stat end for enkelte Dele af Staten, suspenderede for en kort Tid.

Premierministeren: Det er vistnok meget rigtigt, hvad den ærede Ordfører har anført, at jo mere man kan nærme sig en Overenskomst angaaende de øvrige Bestemmelser i Grundloven, desto mindre vigtigt er det paa den ene Side at holde fast paa § 100, eller paa den anden Side ved Udkastets § 61; men man maa kun beklage, at man endnu er langt fra en Overenskomst, som kunde give Udsligt til, at Regjeringen og Rigsdagen vilde blive enige. Forsaavidt den ærede Ordfører har anført, at, naar Alt, hvad der vedkom den kongelige Myndighed, ikke kunde ved Suspension sættes ud af Kraft, maatte det Samme ogsaa gjælde med Hensyn til Valgsystemet, maa jeg for det Første bemærke, at jeg ikke havde tænkt mig, at der i den første Henseende kunde være Spørgsmaal om nogen Suspension. Jeg har derimod meent, at, naar man forenede sig om saadanne Grundlovsbestemmelser, hvorefter visse mislige eller tvivlsomme Rettigheder, Rettigheder, som under visse Omstændigheder kunde blive farlige, kunne suspenderes for en Tid, saa vilde man ikke behøve at haste saameget med Forandringer, og det maatte anses for gavnligt, om Forandringer i de meest væsentlige Puncter ikke kunde skee uden igjennem de meget vidtløftige Former, som Grundlovens 100de Artikel bestemmer. Hvad Valgret og Valgbarhed angaaer, har jeg ikke tænkt mig, at man til de Bestemmelser, der skulde kunne suspenderes, skulde kunne hense det hele eller væsentlige Valgsystem; men der kunde dog være enkelte Bestemmelser i Grundlovens Valgregler, som, om man ikke kunde komme til Enighed ved selve Grundloven at ændre dem, ere af den Natur, at man dog kunde finde det ønskeligt at have en lettere Maaade til at ændre dem, om det ogsaa kun var for en Tid. Jeg nævnte kun